

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARSS

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyitlteri közlemények garmond
 soronként 80 fillér.

Gyakori hirdetőik és a velünk
 összekötöttesben levő hird. irodák
 arrendményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

SZERKESZTÉSÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.

FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetőket, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

Védőoltás és kolera.

Közhirré tették, hogy a városházán bizonyos órákban díjtalan védőoltást végzünk a kolera ellen. Az első napokon igen kevesen jelentkeztek. Vannak ugyanis mindig okosak, akik azért, mert valamely dologhoz semmit sem értenek, épen ebben a dologban okosabbak vélnék lenni, mint a hozzá igazán értők. Az ilyenek rendszeren több hívőre akadnak, mint a szaktudók. Így volt itt is. A kolera ellen való védőoltást meg- és lekritizálták a kávécsésze s a tarokasztal, no meg a zöld-séges kosár mellett egyaránt; lekritizálták olyanok, akik leghevesebbet értenek hozzá. Azért volt az oltó orvosoknak eleinte olyan kevés dolguk.

Mult vasárnap aztán egyszerre szánnyra kelt a városban az a rémhír, hogy egy fiatal úri nő, két aprócska gyermek anyja, kinek férje messzeföldön hadifogoly, áldozatul esett a szörnyű betegségnak. Mindenki megriadt. A kolera való félelem erőt vett az okoskodókon és most már szinte megrohanták az orvosokat. Az oltás sikerében való bizalom egyszerre a tetőfokra szökött fel és mindenkit elöltött. A hitetlenek egyszerre hívők lettek.

Eddig jól volna minden. De a milyen végzetes lehet a védőoltás sikerében való tamaskodás, olyan végzetessé válhat, ha észnélkül bizunk benne.

A védőoltás sikereit nagy tömegek, katonai csapatokon tett megfigyelések igazolták. A kolera ellen beoltott embertömegek között a betegség aránytalanul ritkábban és aránytalanul enyhébben mutatkozott mint más, be nem oltott tömegek között. A védőoltás tehát nem óvott meg föltétlenül mindenkit a megbetegedéstől. Ez az eredmény természetesen nem tetszik az avatatlannak, mert várakozásuknak nem felel meg. Mi orvosok természetesen találjuk. Ugyanis: nem minden ember tápláltsága, testsúlya, nagysága, erőbeli állapota stb. egy s ugyanaz. A szervezetek különbözőségének megfelelően bizonyos dolgok különféleképpen hathatnak a szervezetre. Az orvos sem bírja a szervezetek sokféle különleges tulajdonságát mindjárt felismerni, annál kevésbbé, ha csak egyszer lát valakit rövid ideig. A tömeges oltásnál ez még nehezebb, tán lehetetlen is ez a felismerés; itt bizonyos korhatárok között ugyanazt az adagot oltjuk a legkülönbözőbb szervezettel egyénekbe. Természetes tehát, hogy az oltóanyag hatása más-

más egyénél más más lehet. Az egyik két, a másik csak négy óra mulva érez fájdalmat az oltás helyén; ez lázt kap utána, az nem; emezt bágyadság fogja el, amaz nem stb. Látjuk tehát, hogy az oltásnak a szervezetre való hatása nem mindenkinél ugyanaz, vagy ugyanolyan fokú. Ez lehet oka annak is, hogy az oltás védőhatásának tartamáról olyan különböző a kísérletezők véleménye: vannak, akik ezt az időtartamot 1—2 évre, vannak akik 4—6 hónapra, sőt vannak akik csak 6 hétre kiterjedőnek mondják. De az sem lehetetlen, hogy vannak egyének, akiket az az adag, melyet az oltóanyagból kaptak, nem mentesít a fertőződéssel szemben és ezek aztán megkaphatják a kolera az oltás ellenére is.

Mindebből az következik, hogy — ha be is oltottak — nem szabad elbizakodnunk, nem szabad úgy tennünk, mintha a kolera most már nem foghatna rajtunk. Ha be oltottak is, ép olyan ésszerűen kell élnünk, ép úgy kell ügyelnünk a tisztaságra, ép úgy kell a fertőzéstől óvakodnunk, mintha nem oltottak volna be. A hatóságnak nem szabad a köztisztaság fentartására, a kolera elleni védekezésre irányított intézkedéseit fölfüggesztenie azért, mert az általános védőoltástól már biztonság-gal reméli, hogy az a járvány elejét vette. A hatóságnak ép úgy, mint az egyes embernek, az általános védőoltás ellenére is, éber szemmel kell kísérnie minden körülményt, minden dolgot, amely közegészségtelen. Senki sem áltassa magát azzal, hogy az oltás az óvórendszabályokat fölszegessé teszi. Ha ezt mindnyájan tudjuk, mindnyájan hiszünk és mindnyájan tudásunk s hitünk szerint cselekszünk is, igen szűk korlátok közé szoríthatjuk azt a nagy veszedelmet, melylyel a kolera városunkat most megfenyegeti. *)

Karafiáth M. dr.

A háború és kultúra.

Folytatás.

Róma föltékenysége, mely maga mellett más hatalmat meg nem tűrt s abbali félelme, hogy egy új Hannibál újból ismét Róma nyakának szegheti a kést, mondotta ki Ca'oval az ítéletet: ego autem censeo, Carthaginem esse delendam. Mikor már porig alázták Karthagot, 300 előkelő tüst 2000 hadigépet, 20000 fegyverfelszerelést adtak ki a rómaiak, s mikor a karthagoiak már jóformán tegyvertelenül állottak a

*) Az oltás a kormánytól küldött, ingyen, magyar anyaggal történik, a mely a némettel teljesen egyenlő hatású. Beoltunk mi német anyaggal is bárkit, csak hozassa meg azt a maga költségén. Egy adag ára 2 korona.

80,000 főnyi római sereggel szemben, elhangzott az utolsó követelés. „Hogy Rómának békéje legyen, építsenek három mérföldnyire a tengertől új, nyílt várost, a mostani várost pedig le kell rombolni.“ Mikor ellenevetették: „hisz megígértétek, hogy a várost kimélni fogjátok,“ a rómaiak azt felelték: „civitas jelenti a polgárokat, de nem a falakat.“

Mit ért Karthago tenger és kereskedelem nélkül? Ők rajongó szeretettel csüggték városukon és szentélyeiken.

Ekkor megindult a legkétségbeesettebb élet-halálharc, melyet a világ látott. A kapukat becsukták s a benrekedt rómaiakat leölték. Lázasan fogták a fegyverkezéshez: naponként 100 pajzsot, 300 kardot, 500 lándzsát, 1000 kopját készítettek, a nők ijfeszítőhúrnak hajukat vágták le. — A rómaiak támadását szárazon és tenger felől kétszer verték vissza úgy, hogy véres fejjelel kellett Uticáig visszavonulniok. Végre P. Scipio konzul állt a római sereg élére s első dolga volt, a kikötőt gáttakkal elzárni. A karthagoiak új hajóhidat építettek a kikötőben s új csatornát készítettek a tengerbe. Scipio a kikötőt is elfoglalta s megkezdődött az utcai harc.

Házat ház után kellett elfoglalniok, míg végre a tulerő és az éhség megtörte a karthagoiakat és Scipio a város és vár urává lett. 17 napig égett Karthago és Scipio a teljes megsemmisítés symbolumaként ekét huzatot végig rajta. 40,000 font ezüstöt vitetett el Karthagoból s 50,000 hadifoglyot, a kiket rabzolgáku adtak el, A pün nyelv egy ideig még tenmaradt a környéken, sz. Agoston is megemléskék róla, azután annak is nyomavestett. Karthago egész kulturájával együtt eltűnt, megsemmisült.

E két kép elég annak ecstelésére, hogy mit tett a háború a kultúrával.

De hát a kultúra? Ha a vadnépek egymást teljesen elpusztítják s kunyhóikat a tűz martalékául dobják, természetes. De a kultúrának az emberi érzéseket is meg kell nemesítenie, a lelki vadságot kiküszöbölnie, a kegyetlenség helyébe emberszeretetet csepegtetnie. Semmi hatással sem volt tehát a kultúra a régiek hadviselésére? Bizony semmivel. Az annyira fejlett és virágzó görög-római kultúra találta ki a kifejezést: *solo aequare*, a földdel tenni egyenlővé, azaz teljesen megsemmisíteni az ellenséget. A kulturrómaiak hadijoga semmiben sem különbözött a vadnépek hadijogától. A legyőzttre halál, országára és minden birtokára a lefoglalás várt. A városokat földig lerombolták, a gazdaságokat elpusztították, a férfiakat leöldösték, vagy rabzolgákká tették s ugyanazon szomorú sors jutott nőknek és gyermekeknek. A mit megtettek Karthagoval, ugyanazt tették meg 70-ben Kr. u. Jeruzsálemmel is. Kő kövön nem maradt. Jeruzsálemben annyi aranyat saákmányoltak

a rómaiak, hogy annak értéke Syriában felére szállott. Mennyit vihettek Rómába? Titus diadalívén még ma is látható a jeruzsálemi templom nagy hétágu gyertyatartója, az aranyasztal s egyéb műkincsek képe, melyeket a diadalmenetben körülhordoztak.

De mégsem mondhatjuk, hogy a rómaiak kulturájára a háborúk folyamán teljesen szünetet volt. Ők Rómáról sehol sem feledkeztek meg s éppen azért a meghódított népek sobrait és egyéb műkincseit meg nem semmisítették, hanem magukkal hozták Rómába, melyet az egész világnak múzeumává tettek. Így fosztották ki Karthagot, Egyiptomot, Hellast és az egész keletet.

De — mondhatná valaki — mindezek az ókorból vett példák. Ha akkor a háborúk egész kulturákat is megsemmisítettek, azóta a viszonyok változtak. A háború az újabb korban már nem oly veszedelmes a kultúrára s az utóbbi áldásosan befolyásolja a háború borzalmaival és kegyetlenségeivel.

Ámde a háború lényegében ugyanez volt és maradt is mindig, pusztít, öl, rabol az ókorban éppugy, mint az újkorban. Hogy elpusztult kulturákról szólnak, talán elég felemlítenem Amerikának ókulturáját Mexicóban és Peruban, melyet a kulturáspanyolnak kapzsisága és aranyéhsége semmisített meg. De ez igen messze van tőlünk. Maradjunk itthon. Kell-e szomorubb példát keresnünk, mikor tudjuk, hogy hazánk kulturáját a háborúk kétszer is tönkretették. A tatárjárás volt az első, mely virágzó városainkat, falvainkat s az Árpád-háznak majdnem összes kulturalkötéseit megsemmisítette. A második pusztulást a másfél százados török háborúk okozták. A mit az Anjouk és Mátyás király lángszelleme teremtett, azt a magyar kulturálmot, mely Európának számottevő tényezőjévé lett, Budavárát, Visegrádot, melyet a pápai követ földi paradicsomnak nevezett, Székesfehérvárt, Váradot, Pécsét, s általában az egész országot lakatlan pusztasággá tette a török. Mátyás király idejében 4 milliónál több az ország lakossága, a 17. század elején 11 $\frac{1}{2}$ milliónál kevesebb. Hány ezer meg ezer magyart öltek meg, vagy füstök rabláncra évenként, mennyi műkincset raboltak el s mennyit semmisítettek meg, annak csak a jó Isten a megmondhatója. Leggyönyörűbb templomaink, egyetemünk, iskolánk, palotánk elpusztultak. Hol állanak ma, ha ez a szerencsétlen másfél század nemzeti nagylétünket el nem temeti?

A szerencsétlen mohácsi csata után Szulejmán Budára vonult, mely nagyrézta a lángok martalékává lett. A királyi várból Mátyás könyvtárát, szobrokat és rengeteg műkincset hajókra rakatott, azután a Duna-Tisza közti területet feldulva, visszatért Konstantinápolyba.

Az a rozsdás szeg, mely hazai tudományunk áldozatának, a tudós Karácson Imrének kezét a konstantinápolyi kazamatákban halálra sebeste, mutatja a korvináknak és más műkincseinknek sorsát.

Herculesnek, Apollonak és Dianának ércsobrai, melyek Mátyás király palotájának előcsarnokában állottak, Szulejmán állítólag a konstantinápolyi hippodromban állíttatta fel, ezek talán fenn is maradtak. De minek a törököknek a könyv, minek az okmány? Összeraboltak és harácsolnak mindent, mert ez természetükben rejtett. Konstantinápolyban azután leszedték a korvinákról az ékköves, arany, ezüstsarkakat, az okiratokról az arany pecsétet, a többit pedig értéktelen lim-lomot pincékbe, kaza-

matákba dobták, hogy az egerek lakmározásnak rajta. Karácson Imre maga írja, hogy évszázadok óta elzárt, piszkos, nedves odokban, por, szu s esőlkövetkeztében sokszor félig rothadt zsákokban, megkorhadtt ládákban, szanassét heverő írásokból szedte össze adatait.

Ázóta a török és magyar nemzetek közt felfedezett fajrokonság révén az évszázados ellenségek nemcsak jóbarátokká lettek, hanem a jelen világháborúban a közös létérdek fegyverbarátságot, szövetséget is létesített közöttük. S ámbár a magyarnak igen nehezebb esik az elmúlt századok történetére s viszontagságaira keserűség nélkül visszatekintenie, mégis örömmel üdvözlő a rokon nemzetet ebben az óriási küzdelemben, melyet szabadsága s önállósága eltipróival szemben velünk együtt harcol és szívből kívánjuk, hogy új életre kelt vitészségével ellenségein diadalmaskodjék s a „beteg ember“ az utolsó évszázadban észlelt tespedéséből kigyógyulva, a békés kultúra munkájával új virágzásra és hatalomra emelkedjék.

Folyt. köv.

Megláttalak.

(A Holnap mesterének küldöm.)

*Koravénységben, betűs éjjelen
Szent holnapokról beszéltél velem.
Felicimónétál sok tarika jóval,
Majd szóltál hozzám mesteri szóval:
— Érzed-e dalom? Világú zengem.
VÉR és ARANYBAN ki látott engem?*

*Mikor Turánból szökött a tavasz,
Nyugatra hajtott egy zseni-kamasz.
— Lásd messzelátok, lásd — mondta — merek
S nem akar nézni a szittyá-sereg;
Nem akar látni selejtes salak.
De én, Ó mester, ott megláttalak!*

*Mikor Párisban dárídó járta,
Egy új paszirta holnapját várta;
Égtek lelkében kis rózsá-dalok,
Átfonták selemes, szép Léda-karók;
Rejtették titkon a hotel-falak . . .
De én, Ó mester, ott megláttalak!*

*Mikor vért hordott minden szittyá-hant
Mikor Turánra felvilág rohant;
Mikor csodát szült pár barna gyerek,
Az „Irán-szagú“, a szittyá-sereg.
Mikor gránáttól dőltek a falak,
Holnap-legényke ott nem látta!*

Vándor Károly.

Győzelmes csatáink.

A harcterek minden részéről győzelmes csatáink örvendetes híreit hozta a múlt napokban a táviró.

A világháború eredményekben gazdag május és június hónapjához méltóképpen sorakozik június is.

Pedig ellenségeink száma a hitszegő és aljas lelkű olással is megzaporodott.

Ámde hiába örültek összes ellenségeink. Örömmámoruk nagyon korai volt. Most már kezdik belátni, hogy rettenetesen elszámították magukat s a mi erőnket lekicsinyelték.

Nap-nap után nem hogy gyöngülünk, de mindig erősebbeknek mutatkozunk és a csapás, amellyel gyalázatos és rosszlelkű ellenségeinkre le-leajutunk, egyre jobban és jobban megsemmisítők.

Mig egyre fokozott számban szaporodnak kiképzett katonáink s a harctereken megedződött hadseregeink tapasztalatokban gazdagodnak és vitészség dolgában versenyeznek egymással, — addig idehaza is

megtesszünk mindent, amit a hazának legszentsébb ügye kíván, vár és követel tőlünk.

A második hadikölcson is fényesen sikerült. Eredményéről lapunk előző számában tettünk említést. A nemzet ismét megmutatta erejét s ezen erejével fényesen igazolta, hogy nagy tettekre képes és erős.

Mig ellenségeink a hadiszükségletek után sirnak s elzártak bennünk az egész világtól, — mi önerőnkre támaszkodva el látjuk hadseregünket mindennek, ami csak a nagy győzelmek előfeltétele.

Az ellenség egyik frontjának áttörését követte a másik és több száz kilométeres szélességben mi voltunk a támadók s a támadások olyan hevesek és ellenálhatatlanok, hogy az ellenség nagy veresétségek mellett kénytelen visszavonulni.

A magyar huszárok lovainak patkói már Bessarábia földjét tiporják; Bukovinában nincs egyetlen orosz sem; Galiciában már csak egy kis szögletbe vonulva szorong és kapkod levegő után a muszka.

A hűtlen olasz is megérezte már, hogy mi a háború s az a nép, amely maszlagozott örületében az utcákat járva kiabálta és követelte a háborút, — kezd kijózanodni, amikor látja a sebesültek hosszú vonatait s látja, hogy megerősített hadállásaink előtt ezer meg ezer halott sápadt arcát és véres tagjait éktelezni el a robbanó gránátoktól messze szóródó földnek messze pora és ragdós, piszkos sara.

De másként gondolta a háborút a félrevezetett, szerencsétlen olasz nép!

Pedig még hátra van a fekete leves!

A becstelenségnek aljas példaadását vérbe fojtjuk. Azok a megvénhedett emberek is, akik egykor a büszke Itália nagyságáért a szabadság vágyától lelkesedve a fiatal élet szent tüzeivel együtt harcoltak vele, — most ádáz gyűlöletből eltelve és égve — kérik, hogy engedjék őket is a harcmezőre, hogy a beövezendő tragédia pokoli megvilágításához az égő máglyát ők is segítsenek meggyújtani.

Világra szóló nagy dolgokat művelünk eddig is.

De még jönnek nagyobbak is . . . !

A fájdalom könyvatakját nyitották meg számunkra a gonosz lelek kufár számításai, de eljön a nap, midőn megsemmisült országok elapadhatatlan könnyű anyai égő fájdalom kinjaiban az átok marcangoló számaival hívják tetemre azokat, akik ezt a szörnyűséges háborút a világra zúdították.

És a nagy világnak ezt a nagy tragédiáját mi kiengesztelt, glóriás dicsőséggel fogjuk nézni . . . !

A maximális árak.

Félhivatalosan jelentik: Mind erősebben nyilvánul az a kívánság, hogy a kormány ne csak a gabonaneműeknek és lisztnek, hanem egyéb élelmicikkeknek, elsősorban a hus és szaradékféléknek árát is maximálja.

Ilyen intézkedés nagyon kétélű fegyver volna. Az ármaximálásnak általában igen komoly hátrányai és veszélyei vannak; különösen pedig a tényleges viszonyoknak teljesen meg nem felelhető ármaximum nagyon könnyen idészhetné elő az illető árucikk teljes visszahuzódását és ezzel teljesen lehetetlenné tenné a fogyasztók szükségletének kielégítését. Az ármaximálást tehát csak az összes idevágó körülmények pontos figyelembevételével szabad eszközölni s annak a változó helyi viszonyokhoz gondosan hozzá kell simulni.

Ennélfogva a kormány nem vállalkozik arra, hogy ezen cikkekre maximális árát is országosan megállapítsa, viszont azonban

módot kíván a helyhatóságoknak nyújtani rá, hogy ott, ahol egyes cikkek maximális árának megállapítása a helyi körülményekből kifolyólag szükségesnek mutatkozik, ebben a tekintetben saját hatáskörükben eljárassanak.

Amennyiben tehát egyes törvényhatóságok felhatalmazást kérnek bizonyos fogyasztási cikkek maximális árának megállapítására, ezt a felhatalmazást a belügyminister indokolt esetekben nem fogja megtagadni.

A kormány a közvélemény általános kívánságának enged, amidőn ez intézkedéssel olyan modalitások mellett nyújt módot a maximális árak megállapítására, amelyek leginkább mitigálhatják az ilyen rendszabályok hátrányait. De nyomatékosan figyelmezteti a törvényhatóságokat, hogy a megadandó felhatalmazással a leg gondosabb körültekintéssel és csak olyan viszonyok között éljenek, amidőn azzal valóban méréselhetik a drágaságot és biztosíthatják a fogyasztók szükségleteinek olcsóbb ellátását.

Szokjunk le a kezfogásról!

A világháború krónikája.

Július 9.

Az orosz harctéren Krasznikótól északra emelkedő magaslatokon tovább folyik a harc. Az oroszok rendkívül heves támadásait az arcvonal több helyén a szövetséges csapatok visszaverik. A harctér keleti és délkeleti részén a helyzet változatlan. — Az olasz harctéren nyugalom van. — A francia harctéren a németek a Bois de Pretreben a franciák ellen főbb árkát elfoglalják. A harctér egyéb részén itt sem történik lényeges esemény. — A Dardanella fronton az Ari-Bunu szakaszban a török tüzeresség sikeresen agyúzza az ellenséges löllőanyagokat. A Sed-i-Bahr szakaszban az entente csapatai sikertelenül támadják a török állásokat. — Németország átadja az Uniónak választégyezékét.

Július 10.

Az oroszok támadásait úgy Kraszniknál, mint Osovicnél a szövetségesek visszaverik. A helyzet egyébként változatlan. Az olasz harctéren tengeremléki arcvonalon Sárausinánál és a tiroli arcvonalon a Col di Lana irányában az olaszok sikertelenül támadnak. — A francia harctéren Launoisnál a németek a franciák három támadását visszaverik. A Champagneban Beau-Sejour Fernetől a németek a franciáknak egy kiszögellő árkát elfoglalják. Július 4-ike óta a németek a Maas és Mosel között 1798 franciát fogtak el, 3 ágyút, 12 géppuskát és 18 aknavetőt zsákmányonak. — Török harctereken általában csak tűzerességi harcok folynak.

Július 11.

Az orosz harctér összes részein a helyzet változatlan. — A francia harctéren Iperntől északra az angolok sikertelenül támadnak. A Beau-Sejour Fernetől északra az ellenségtől elragadott árkot a németek elvesztik, de az el folyamán ismét elfoglalják. A Bois de Pretreben az ellenséges támadások összeomlanak. A német repülőik sikerrel támadják a Gerardmeri vasúti telepeket. — A német délnyugati — afrikai sereg Botha tábornoknak megadja magát.

Július 12.

A közös külügyminisztérium ma új Vörös könyvet ad ki Ausztria-Magyarországnak Osztrószághoz való viszonyáról. — Az orosz harctéren Buskótól északkeletre Derevanynál elfoglalunk egy orosz támaszpontot. A Szvaikiból Kaivarába vezető uton a németek négy kilométer szélességben elfoglalják az oroszok előállítását. — Az olasz harctéren kisebb csatározásoktól eltekintve jelentős esemény nem történik. — A francia harctéren az Iperntől délkeletre levő 60. számú magaslat északi lejtőjén az angol hadállásokat a németek a levegőből

röpitik. A franciák támadásai Combresnél és az ailly erdőben továbbá Ammersweilernél, Altkirchtől északnyugatra sikertelenül összeomlanak. — A Dardanelláknál heves ágyúharcok folynak. — Déli harctéren csapataink a montenegróiak támadását Aftovától keletre visszaverik.

Július 13.

Az orosz harctéren a helyzet változatlan. — Az olasz harctéren szintén változatlan a helyzet. — Németek újabb sikereket érnek el a francia harctéren az arrasi fronton. A németek előbbre nyomulnak Soucher-től délre az arrasi uton és a Bois de Pretreben négy francia támadást visszavernek. A Königsberg német cirkáló hősi küzdelem után Német-Keletafrikában levő Rufidji folyó torkolatában elsüllyed.

Július 14.

Az orosz harctéren az általános helyzet változatlan. — A német csapatok a francia harctéren az argonnei front miútkét szárnyán rohammal elfoglalják a francia állásokat. Tűzerességi harcoktól és kis jelentőségű csatározásoktól eltekintve az olasz harctéren semmi sem történik. — Kaukázusban az Arax vidékén a törökök megverik az oroszokat a visszavonulásra kényszerítik. Dardanelláknál az Ari-Bunu mellett az entente csapatai előnyomulást kísérelnek meg a török jobbszárny ellen, de sikertelenül. Szedil-Bahr mellett szintén összeomlik az entente támadása. — Ausztria-Magyarország jegyzéket intéz az Uniónhoz s ki fejezi a jegyzékben, hogy a hadiszerveit nem lehet összhangba hozni a semlegességgel s emiatt tiltakozását jelenti be.

Július 15.

A németek az orosz harctéren meg szállják Prasznyaszt s elfoglalják a Prasznyasz körüli ellenséges vonalat. Kalvária vidékén a németek bevesznek több előállást s két községet, Franciszkovot és Osovat. Szvalkitől északkeletre egy magaslatot rohammal bevesznek. A Dnyeszter menten Fejtióvtól lefelé ránk nevező siberiai harcok fejlődnek. — A francia harctéren az argonnei foglyok száma 68 tisztre és 3668 közemberré emelkedett. A franciák nemzeti ünnepekre az Argonneokban nagy támadást készítenek elő. A harctér egyéb helyein a helyzet változatlan. — Az olaszok a doberdói fronton ellen a Sdraussica és Polazzo közt sikertelenül támadnak s nagy veszteségeik közt visszavonulnak. — Dardanelláknál az általános helyzet változatlan.

Különfélék.

— **A Reviczky-Társaság zeneiskolájában** az évzáró vizsgálat, mint mult-kori számunkban jeleztük, f. hó 20-án (kedden) d. e. 10 órakor, lesz a városház dísztermében. A Társaság vezetője a szülőket és az érdeklődő közönséget a zeneiskola első évi munkájának ezen bemutatására ezen az uton hívja meg. Arra kéri a vezetőség azonban a közönséget, hogy sziveskedjék pontosan megjelenni, mert az egyes zene-számok alatt az zítők száma lesznek.

— **Gyászhir.** Mindig mély megilletődéssel anunk egy-egy nyitott sir előtt, mely az emberi élet törékénységét, mulandóságát példázza. Meg is tudnánk nyugodni, ha a jól eltöltött élet után az idő által összetört testet, a sirok kertéze fogja karjaiba, de ajkunkra fagy a döbbenet, amidőn a nyúló virágnak hirtelen letörését, egy sokat ígérő, sokra hivatott ifjú élet hirtelen elválasztó kell szomorú jelentést tennünk. Ma egy hete, vasárnap, július 11-én, mint a világra futott be a várost, a hír, hogy Schubert Tódorné Jodál Ilonka hirtelen elhunyt. Senki sem akarta hinni, hiszen életerős, ifjú alig 26 éves volt. Pedig úgy volt. Alattomos betegség, a kolera orvul megtámadta s pár órai szenvedés után kioltotta nemes életét. Férjét, Schubert Tódort, ki honvéddhadnagy s házárt küzdve orosz tozságra került, mely szivszorongva várta, hogy majd hazajön, hogy örült a viszontlátásának s ime már csak a rideg sir várja a visszatérő kedvest s ő onnan a

mennyből örökdiik felette s két kis árvája felett. A négy esztendői legboldogabb házaság emlékét gyönyörűen példázza a koszoruba kötött virág, melyet a kegyelet halmoz fel frissen hantolt sírján. Igaz részvétellel állunk meg sírja mellett, keressük a szavakat a bánatos család vigasztalására, de nem találunk mást, mint könnyeket. A jó Isten maga jöjjön ide, mert most igazán ő tudja ezt a bánatot megnyhiteni. Holttestét hatósági intézkedés folytán még aznap esti 7 órakor elhantolták a ref. temetőben. Beane Schubert Pál, a lévai takarékpénztár alelnöke és kiadóhivatali cégünk igazgatója és neje szeretett jó menyüket gyászolják, ki igazi jó gyermeki szeretettel ragaszkodott hozzájuk s így elvesztés reájuk néve annál fájdalmasabb, mert halalos ágyánál sem lehettek jelen. A kedves halott gyászszertartását 20-án d. u. fél 6 órakor fogja megtartani a temetőben a gyászoló család, mely kedves halottjának fájdalmas elhunytát a következő gyászjelentésben tudatja velünk: Schubert Pál és neje Wittlinger Kata a maguk és az orosz hadifogságban levő Tódor fiuk nevében a legszomorubb szívvel tudatják, hogy az alulírottak mint az összes rokonság nevében felejtethetlen jó menyüket, drága hitves, édes jó anya stb. Schubert Tódorné szül. Jodál Ilonkának rövid, de súlyos szenvedés után e hó 11-én déli fél egy órakor, életének 26., boldog házasságának 4. évében hirtelen beállott halálát. Földi maradványai u. az nap délután fél nyolc órakor adattak át az snytöltőnek. Léva, 1915. évi július 11. Klarika, Resko gyermekei. Jodál József atyja. Jodál Rezső, Jodál Móssi, Jodál Gabor fiverei. Emlékét hűen megőrzi az igaz szeretet!

— **A vidék a Vörös Félholdért.**

Ferenc Saluator tőhercegnak az a kifejezése, hogy reméli a török szövetségessé váló magyar lelkesedésnek állhatatosságát, úgy látszik, további adományokra buztatja a magyar közönséget. A szövetséges török hadsereg sebesültjeinek javára újabban Dr. Cicatricis Lajos főispán közel 6000 — koronát tevő összeget küldött be, mint Csongrádvármegyének, továbbá Szeged és Hódmezővásárhely városok eddigi gyűjtése a Vörös Félhold javára. Megjegyezte a főispán, hogy a gyűjtések tovább folynak. Nógrádvármegye ugyancsak jelentékeny összeget, több mint 4000. — koronát gyűjtött, amit Prónay Mihály főispán bocsájított a Vörös Félhold Támogatására Aikutt Országos B zottság rendelkezésére.

— **Szabad máris tiszta buzakenyeret sütni.** A hivatalos lap mult szerdai száma közölte, hogy a kormány hatályon kívül helyezte a buza- és rozsliszt kíméléséről februárban kiadott miniszterelnöki rendeletet. Megint süthetünk tehát koveretlen buza- vagy rozskenyeret.

— **Tanítóválasztás.** E hó 11-én, ma egy hete, a garamveszényi ref. gyülekezet Réthy Lajos okleveles tanítót választotta meg a gyülekezet tanítójává, aki a lévai áll. tanítóképzőben a mult tanév végén szerezte meg oklevélét. A választáson mint kiküldöttek Juhász Pál nagysálói lelkész és Dóka Károly tanító voltak jelen.

— **A vaskeresztes közkatona.**

A mult napokban nagy feltűnést keltett Léván egy közkatona, akinek mellét a német vaskereszt dissztette. A szép érdemrenddel dekorált vitéz lapunk kiadóhivatalában is megforduván, töle tudtuk meg, hogy *Urnák* Fülöp a neve; Garamapátiban született; husz év előtt néhai Rózsás János szabónak volt a tanonca. Már 14 év óta van a katonaságnál. Amint besorozták, elvégezte a dinamo-tanfolyamot. A háború kitörésekor azonnal a harctérre került, ahol a tábortávírdánál, illetőleg telefonnál teljesít szolgálatot. A Lodz tájékán vívott csaták alatt olyan fontos és kiváló haditettét vitt véghez, hogy azért a német csásár a II. oszt. vaskereszttel tüntette ki a megsebesült Urnákot, aki két hétig szabadságon volt szülőfalujában. — Viselje sokáig, büszkén és megelégedéssel a jól megérdemelt kitüntetését. Mi büszkéek vagyunk arra, hogy a városunk körzetéhez tartozó községben ilyen magas kitüntetésre méltó hős katona akadt.

— **Idegenkedés a kolera ellen való védőoltástól.** Amikor a kormány által küldött oltóanyagot e hó 10-én az orvosok a városházán megkezdtek a kolera elleni díjtalan védőoltást, — az első napokban csak igen kevesen — többnyire iskolás gyermekek, taoncok és cselédek — oltatták be magukat. A műveltebb osztályhoz tartozó családok közül számosan házuknál végeztetik az oltást. A közönség legnagyobb része tavoltartotta magát az oltástól, ami nemcsak az orvosok, hanem a lakosság körében is általánosan feltűnt. Utána néztünk a dolgoknak, hogy tulajdonképpen mi lehet az oka annak, hogy a köznép nem veszi igénybe az ingyenes oltást? A legnagyobb megdöbbenéssel és őszinte sajnálkozással azon meggyőződésre jutottunk, hogy a nép egyes rétegeiben az a szerencsétlen balhiedelem volt a talán még ma is lapang, hogy az orvosok kétféle anyaggal eszközlik az oltást, az egyik anyag az uraknak való, amely csakugyan megvédi őket a kolera ellen, de a másik mérge, mellyel a szegényebb embereket megölik, hogy az államnak ne keljen hadisegélyt fizetnie. Hiába volt a hirdetések közértesítése, hasztalanul pergett a dob az utcákon, az együgyűek nem vettek tudomást az oltásról és egymást butitva a egymással összebeszélve a legnagyobb ellenszenvet tanusították az üdvös intézkedéssel szemben. Az újabb felmerült és gyors kimulással járó koleraeset azonban némileg enyhítette a rosszakaratú babonára hajló emberek ellenszenvét és az utóbbi napokban mindg többen és többen oltatták be magukat. De az eredmény még most sem kielégítő. A lelkeseket kérjük fel arra, hogy a népet a szószótról győzze meg az oltás hasznosságáról. Hisszük, hogy az ő szavaik jobban fognak hatni a sötét tudatlanságban selylődkre, mint a falragasz és a dobzó.

— **A kolera.** Léva város területén e hó 11-ike óta egy koleraeset fordult elő, amely halállal végződött.

— **A háború kezdetének évfordulója.** Közeldik a világháború kitörésének évfordulója, amely nap örökre véres betűkkel lesz feljegyezve a történelem lapjaira. Büszkén mondhatjuk, hogy a magyarság nagy áldozatok árán és hősiessen megállotta helyét a dúló csatákban, amelyek reánk és szövetségeseinkre eddig sok dicsőséget eredményeztek. Ha elérkezik az évforduló napja, megelegedéssel tekinthetünk vissza az elmúlt évre és áldó imánk a harcterekre száll, ahol a magyar vitézség tizenkét hónapon át olyan sok babért aratott. Ne is mutyjék el fölöttünk ez a nap anélkül, hogy halánkat ne fejezzük ki vitéz katonáinknak. De ezen a napon szeretettel gondoljunk a csataterén elvérzett hősök özvegyeire és árvaira is. Tegyük e napot emlékeztetéssé azzal, hogy más városok példáját követve, — essközlünk gyűjtést az özvegyek és árvák javára. Azzal a szives kéréssel fordulunk Léva városának nemes és jószívű hőlgyeihez, akik a háború tartama alatt már sok ezer és ezer koronát szedtek össze a háború okozta nyomor enyhítésére, — hogy vagy az évfordulón, vagy az azt követő vasárnapon kopogtassanak be minden családkhoz és gyűjtsék össze a város áldozatkész lakosságától a mi özvegyeinknek és árváinknak nyújtandó kegyes adományokat. Ismerve Léva város közönségének nagylelkűségét, — hiszük, hogy fáradságukat a legesőbb siker fogja jutalmazni.

— **Szokjunk le a kézfogásról!** Az egész világon alig van olyan nemzet, amelynek fiai annyira kultiváltak a kézfogást, mint a magyarok. Ha két magyar ember — akár gyakran, akár ritkábban — találkozik, az öröm kifejezésére, a kölcsönös szóbeli üdvözlés mellett, el nem maradhat a kézfogás. Szóval: parolázó nemzet vagyunk. Sép és kedves szokás ez, de — kivált a mostani járványos időben — vesszedelmes is lehet; mert könnyen megeshetik, hogy a kezeknek szorongatása közben akaratlanul dörzsöljük egymás kezeibe valamely betegségnek csiráit. Bebizonyított dolog, hogy a piszkos kéz terjesztheti leginkább a fertőző betegségeket s ennek lehetősége természetesen csak fokozódik azzal, hogy a gyakori kézfogás után szinte lehetetlen a sok mos-

dás, illetőleg kezünknek állandó fertőtlenítése. Tiszteljük a parolázásnak a szeretetet és barátságát külsőleg is kifejező, régi szokását, de hagyjunk fel vele, ha végleg nem is, (ami szerintünk kívánatos volna,) legalább a háború tartamára és a fertőző betegségek ideje alatt. Nem hiszük, hogy akad művelt ember, aki ferde pillantást vetne valakire azért, mert a fentebb jelzett oknál fogva, kezét nem fog vele. Ne legyünk esetleg önkéntelen és ártatlan terjesztői a felesleges parolázással a ragályos betegségeknek! A legszélesebb körben állandósítsuk a kézfogás mellőzését!

— **Tűzeset Léván.** A Bási-utcában levő Schlesinger-féle korcsma pincéjében f. hó 13-án, hihetőleg vigyázatlanságból — egy hordó szesz gyuladt meg, s ennek folytán a pincében tűz támadt; a benaszorult korcsmáros is életveszélyben forgott; akit azonban sikerült megmenteni. A tűzoltóság gyorsan megjelent a helyszínre és a tüzet elfojtatta. A kár nem jelentékeny.

— **F. M. K. E. új alapító tagjal.** A F. M. K. E. újabbán ismét több hagyományt kapott. Néhai *Farkas Ödön* budapesti lakos 5000 koronát, néhai *Görgey István* budapesti kir. közjegyző 200 koronát, néhai öv. *Fülöpp Alajosné* nagytapolcsányi lakos 3000 koronát, néhai öv. *Majthényi Alajosné* budapesti lakos 2000 koronát, néhai *Nyitrai Ferencz* lévai lakos 500 koronát hagyományoztak az egyesületnek, — 200—200 koronával pedig alapító tagságot jegyeztek: *Nemes János* gróf, *Kutvasser István* apátkanonok, *Halasi Lipót* dr. ügyvéd, *Jorisch Adolf* és *Kolisch Mór* nagysúrányi csukorgyári igazgatók, *Szinnyei-Merse István* Sáros és Árva megyék főispánja, *Trussinszky István* igazgató-tanító és *Vágujhely* nagyközség közönsége.

— **Prófunok az aszfaltjárdán.** Léván a Simor-utca lakói és az utcában járókelők a hétnek bizonyos napjain, többnyire délután, érdekes, de egyuttal visszataszító látványosságban részesülnek. Az utcának egyik házában van ugyanis a pékműhely, ahol a katonák számára a prótunot sütik. A sok ezernyi katonakenyeret hihetőleg azért, mert a sütődében és a boltban nem fér el, — a ház és az azzal szemközt levő r. k. elemi fiúiskola előtt elterülő aszfaltjárdán nagy garmadákba halmozák össze és egy-két katonai őrizete mellett órák hosszát ott hevertetik. A friss prófunok tömege alulról a mezitlábak, a piszkos csizmák és cipők elsórt szennyét szedi magába, — feülről pedig, ha szél támad, az utcának tisztátalan pora lepi be a kenyereket. És a katonáknak az ilyen mindenféle piszkokkal fertőzött prófunokat osztják ki. — Ezt az eljárást még rendes körülmények között is vesszedelmesnek találánk, annál inkább megrovandónak itéljük a mostani járványos időben. Felhívjuk a rendőrkapitány szives figyelmét, hogy a közegészséget veszélyeztető állapotot haldéktalanul szüntesse be.

— **A magyarországi rokkantak egy-let lévai fiókja** folyó hó 25-én, vasárnap d. u. 4 órakor a városháza nagytermében tartja évi rendes közgyűlését, amelyen 1.) a fiókpenztár választmánya jelentést tesz az elmúlt évről és a fölmentvényt adja meg. 2.) tisztikarát kiegészíti (új alelnök választás). 3.) a központi évi jelentés előterjesztése és a fiókpenztár küldötteink kijelölése kerül programra. A közgyűlésre a tagokat ezutal hívja meg az elnökség.

— **Katonai illetékek az aratás alatt.** Most folynak az aratási munkálatok, amelyekre a hadvezetőség a mezőgazdákat és a mezőgazdasági tisztviselőket ideiglenesen felmentette a katonai szolgálat alól. Kérdéses volt: vajjon ezeknek, akik mezőgazdasági célokra ideiglenesen felmentést nyertek, jár-e azon idő alatt is katonai illeték, amíg odahaza rendes foglalkozásukat folytatják? A hadvezetőség — a *Külügy-Hadügy* szerint úgy döntött, hogy a felmentés idejére nem jár illeték, mert a meghatározott időre felmentett mezőgazdák és mezőgazdasági tisztviselők katonai helyzetük éppen olyan, mintha minden illeték nélkül szabadságotolták volna őket.

— **Dicsérik a hadifoglyok munkáját.** Baravármegyében is több helyen kiosztott hadifoglyok végzik az aratási munkákat. Ugy értesülünk, hogy a kormánynak ez az intézkedése igen jól bevált, amennyiben a munkaadók általában dicsérik a foglyok tevékenységét. Jól, lelkiismeretesen és vigan dolgoznak, rendezek és minden tekintetben nagyon használhatók.

— **Milyen lesz az új liszt?** A kormány új rendeletei kapcsán érdekeit körkörtelen felmerült az a kérdés, hogy az új gabona teldolgozása hogyan fog történni és milyen lisztfajokat fognak a fogyasztó közönség rendelkezésére bocsátani, miután erre vonatkozóan eddig intézkedések nem történtek. Hír szerint, a közel jövőben újabb kormányrendelet fog ebben a kérdésben megjelenni, amely részletesen tisztázza a továbbiak felett. A rendelet lényegében a kukoricát eredeti rendeltetésére utolja vissza és élelmezési célja helyett, — amire eddig nagyrészt fel kellett használni, — takarmányozási és ipari használatra kerül. A malmok a nullás lisztet huszonöt százalékból fogják kibocsátani, esetleg a finom tézsaliszthez azokat az őrleményeket is hozzáadják, amelyek a háború előtt gyűnből minőségűek voltak. A főlisztet a jövőben keverés helyett tiszta buzalisztból, a kenyérlisztet pedig valószínűen harminc százalékpárral állítják elő.

— **Legénység szabadságolása aratásra és cséplésre.** A *Külügy-Hadügy* szerint a most folyó aratási munkálatokra a legénység szabadságot nyerhet július hó 15-éig és július hó 23-tól augusztus 15-ig. Hogy mennyi legyen a szabadság és hogy hany ember mehet el póttentekint egyszerre, azt az illetékes parancsnokok személyesen állapítják meg. Általában az az elv, hogy mindazok szabadságolhatók, akik nincsenek menetalakulásokhoz beosztva és akik legalább már 5 heti kiképzésben részesültek.

— **Üzérkedés a hüvelyes terményekkel.** A hüvelyes termények magas ára ugy látszik az új termés után sem fog normális árba süllyedni. Már most ügynökök járják be az országot s ugy a nagyobb birtokosoknak, mint a kisgazdáknak száraz bab és borsóterméseit magas áron lekötik. Igen sok osztják cég is elözetes vásárlásokkal bonyolít le. Sürgős intézkedéssel le kellene foglalni a hüvelyes termést vagy pedig annak maximális árát még idejekorán meg kellene állapítani, különben még a következő télre is el fogják vonni a közfogyasztás elől a legfontosabb élelmicikkeket.

— **Magyarország termése.** A földmívelésügyi miniszternek legutóbb kiadott jelentése szerint fölötte kedvező időjárás mellett kitünően halad. Az eddigi tapasztalatokból következtetve több millió métermással nagyobb mennyiségű búzánk és rozsunk lesz, mint a múlt évben. A négy főkasszas pénzürtéke megköelszi a három milliárd koronát. Az összes mellékickeknek állása is kielégítő. Vármegyékben a termés általánosan jónak mondható. De ne felejtjük el, hogy a termés a teljes beérésig és betakarításig még sok veszélynek van kitéve és hogy az aratást és kidolgozást esetleg zavaró esős időjárás a háború okozta munkahiánnyal párosulva, lényegesen fokozza ezt a kockázatot. Azt örömmel konstatalhatjuk, hogy helyzetünk, hála Istennek, sokkal kedvezőbb a tavalyinál s hogy a vámtérület termése a monarchia két államának fogyasztását kedvezőbb modalitások mellett fogja fedezni, mint a most lezáradó gazdasági évben, de hogy azért bőségről szó sincs és a termés felhasználásának tervszerű szervezésére és a fogyasztásnak takarékos szabályozására van szükség.

— **A téli szén beszerzése.** A magyar kir. Államvasutak igazgatósága figyelmennteti a közönséget, hogy a téli időnyre hástartási célokra szükséges szén mellett, de mindenesetre még a nyár folyamán szerezzék be. Az ési nagy forgalom idejében ugyanis az egész téli szén szükségletet elcsálítással, különösen a mostani nehéz viszonyok között, nem biztosítható s ennél fogva mindenki a saját érdekében cselekszik, ha idejében gondoskodik a szükséges hástartási szén beszerzéséről.

— **A mozinak** mai igen érdekes két előadása, amelyek közül az első délután 4 órakor felhelyárakkal, a második pedig este fél 9 órakor rendes helyárakkal tartatik meg, — nagy élvezetet ígér a mozit látogatóknak. Kiválóan szép darab a *Herczegi Diadém* című 4 felvonásos detektív-történet. Ezenkívül bemutatják a *Kinoriport* címe alatt a rendkívül jól sikerült legújabb háborus képeket, A *Papucs hős* című két felvonásos vígjáték bizonyára a legkellemesebben fogja szórakoztatni a közönséget.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1915. évi júl. hó 11-től 1915. évi júl. hó 18-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek nev.
Kalmika Ferenc Kubacska M.	fiú	Ferencz
Hengertner Béla Drienka I.	fiú	
Peész Anna	fiú	Kalmán
Urban István Kubriczki M.	leány	Mária
Vrecnyik József Stefánik K.	leány	Mária

Halalozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Kosziba Ilona	3 éves	Agyh. gyulladás
Uj. Kollár János	18 hó	Vörheny
Schubert Todoré	26 éves	Koiera
Uj. Grman Mihály	10 hó	Heveny behurut
Hengertner	15 perc	Kora születés
Gasperek János	50 éves	Tüdővész
Tam Mihály	1 hó	Behurut
Peész Kalmán	2 óra	Kora születés
Petrics János	35 éves	Gejve:űség
Czervinka Matyas		Hasinagyalmaz
Zelinka Miklós		Tüdővész
Lahovics Mihály	20 éves	Agyhüdes

Közönség köréből.

Nyilvános köszönet.

A város által fönntartott ideiglenes *Sebesült kórház* betegei részére f. évi július 10.-én özv. Aranyossyné úrnő öngyászaga Zsemberről a következő adományokat volt kegyes beszállítani:

4 üveg befőtt gyümölcs, 6 üveg paradicsom, 33 drb. tojás, dió és mák.

A kegyes adományozónak a város nevében köszönetemet fejezem ki.

Keit Léván, 1915. július 15.

Az átvételt elismerem:

Sipos István, **Bódogh Lajos,**
v.-megbizott. oolgármester.

Jótekonyság.

Illetékes helyekről kapott értesítések alapján a következő jótekonycelu adományokat közöljük.

A tanítóképzőben átpolt sebesült katonák számára:

Özv. Benkovich Ernőné urasszony, Pusztaszentkeresztről egy lószörderekaljat, egy paplant és három lepedőt küldött.

Kiadó lakás.

4 szoba mellékhelyiségekkel folyó évi november 1-től kiadó.
Léva, Kossuth-u. 9. sz.

Ma moziba megyünk!

Az APOLLO mozgószínház
műsora érdekes.

TAVASZI VÁSÁR!

KERN TESTVÉREK

FÜSZER-, GYARMATÁRU- ÉS VASNAGYKERESKEDÉSE

ALAPÍTTATOTT 1881.

LÉVÁN.

TELEFON SZÁM 14.

Legjobb fűszer- és csemegeáruk.

Naponta friss felvágottak.

Főtt prágai sonka, teavaj.

Legjobb minőségű kávék.

„Gloria” pörkölt kávé különlegesség.

Csemegebor, likőr, cognac, pezsgő stb.

Virág-, konyhakerti- valamint mezőgazdasági magvak.

Vasárunk és konyhafelszerelési cikkek.

Valódi nikkal, aluminium, sphinx, zománcozott lemez és öntöttvas konyhaedények, modern háztartási cikkek. Villamos főzőedények, forralók és vasalók.

GAZDASÁGI CIKKEK:

Ásó, kapa, lapát, csákány, acélvilla, fűrés, ojtókés, metszőolló, ágfűrés, tömlő, szivattyu, vízmentes ponyva, gépszij gyári áron.

Összes kerti-, mezőgazdasági-, méhészeti- és tejgazdasági szerszámok. — — —

Építési anyagok: cement, gipsz, mennyezet nád, vasgerendák, horganyozott sodrönyfogat kerítés nagy raktára. — — Szuperfoszfát lerakat.

A KÖZSÉGI TISZTVISELŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK SZERZŐDÉSES SZÁLLÍTÓI.

Lévai piaciárak.

4059—1915. szám.

Hirdetmény.

Kovátvezető: Dr. Horváth Gyula rendőrkapitány.
 Buza m. mázsánként 39 kor. 50 fillértől
 39 kor. 50 fill. Kétszeres 30 kor. — fill. 30
 kor. — fill. Rossz 32 kor. — fill. 32 kor.
 — fill. Arpa 27 kor. 50 fill. 27 kor. 50 fill.
 Zab 24 kor. — fill. 24 kor. — fill. Kuko-
 rica 27 kor. 50 fill. 27 kor. 50 fill. —
 Lencse 100 kor. — fill. 100 kor. — fill. —
 Bab 100 kor. — fill. 100 kor. — fill. —
 Köles — kor — fill. — kor. — fill.

A m. kir. minisztériumnak buzáért, rozsaért, árpaért és zabért követelhető legmagasabb árak tárgyában 2077—1915. sz. M. E. rendelete, folytán értesitem a város közönségét, hogy Léván a legmagasabb árak a következők:

A terület megnevezése	B U Z A					R O Z S			KÉTSZE- RES	ÁRPA	ZAB											
	legmagasabb ára métermázsánként (100 kilogram)																					
	Julius 10-től 21-ig bezárólag	Julius 22-től 31-ig bezárólag	Aug. 1-től 10-éig bezárólag	Aug. 11-től 21-ig bezárólag	Aug. 21-iki időben	Julius 10-től 21-ig bezárólag	Julius 22-től 31-ig bezárólag	Aug. 1-je utáni időben	Julius 10-től kezdve	Julius 10-től kezdve	Julius 10-től kezdve											
	K	F	K	F	K	F	K	F	K	F	K	F	K	F	K	F	K	F				
b) Duna balparti Bars, Esztergom, Hont, Nógrád, Nyitra Pozsony vármegyék, Pozsony törvényhatósági joggal felruházott város	40	40	39	50	38	50	37	50	36	50	32	—	31	—	30	—	—	—	30	—	28	—

Nyilttér.

KERÜLETI KÉPVISELŐK

keresztetnek.

Magas eladási és pénzbeszedési jutalék mellett.

Nők is pályázhatnak.

Singer Co. varrógép r. t. Léva.

ARANYAT,

EZÜSTÖT,

ÉRMEKET

és mindennemű ÉKSZERT legmagasabb árban készpénzre beváltak ilyenekről szóló zálogcédulákat is vesznek

KLEIN SÁNDOR
ékszerész, LÉVÁN.

ÖRLÉSRE

mindennemű

gabonát elvállal

WEISZ SALAMON

lévai műmalma

LÉVÁN, Bars megye.

FRANCIAUL

tanít internált

FRANCIA HIRLAPIRÓ.

Eövebbet:

Sanson Pál

LÉVA, Koháry-utca 16. sz.

Bér-cséplést

elvállal tiz lóerős elevátor és menetivel teljesen új cséplőgarnitúrával esetleg községeknek is előnyös feltételekkel.

Értekezni lehet

Taubinger Ágoston örökösseinél

TÓRE up. Alsóvárád

Aki buzáért, rozsaért, kétszeresért, árpaért vagy zabért a jelen rendelettel megállapított legmagasabb árnál magasabb árat vagy a legmagasabb áron felül a jelen rendelet szerint fel nem számítható bármilyen mellékszolgáltatást követel, elfogad, ígéretet vagy adat a maga vagy harmadik személy javára, ugyancsak az is aki ily terményekért a jelen rendelettel megállapított legmagasabb árnál magasabb árat vagy a legmagasabb áron felül a jelen rendelet szerint fel nem számítható bármilyen mellékszolgáltatást ígér vagy szolgáltat az eladó vagy harmadik személy részére, az — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követel el és az 1914. I. t. cz. 9 §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ugyancsak büntetendő az is, aki akár szándékosan, akár a köteles gondosság elmulasztásával bármely módon közreműködik abban, hogy az árusítással megbízott alkalmazottja vagy az eladást közvetítő más személy buzáért, rozsaért kétszeresért, árpaért és zabért követelhető legmagasabb árak megállapított korlátozását kijátszva, vagy meghiusítja, vagy aki bárkinek e korlátozás kijátszására vagy meghiusítására irányuló eljárását bármely módon elősegíti vagy eltitkolja.

Léva, 1915. évi július hó 11.

Bódogh Lajos,
polgármester.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

Léva.

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választéku állandó gépkiallítás van berendezve

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorkák minden nagyságban Hopferr és Schrantz görcsépítő készletek, eredeti Melichár-féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek
 Világhírű RAPID láncoskutat.

Legjobb minőségű tártmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban.